

Sygn. akt II KK 443/18

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 12 grudnia 2018 r.,

sprawy **D. Z. D.**

skazanego z art. 178a § 4 k.k. i art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w S.

z dnia 16 maja 2018 r., sygn. akt II Ka [...],

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Z.

z dnia 7 grudnia 2017 r., sygn. akt II K [...],

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Z., wyrokiem z dnia 7 grudnia 2017 r., II K [...], uznał oskarżonego D. D. za winnego tego, że w dniu 12 lipca 2017 r. około godziny 09.00, w miejscowości C., gmina Z., województwa [...], będąc w stanie nietrzeźwości – 1.36 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, nie stosując się do decyzji o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami kategorii ABE wydanej przez Starostę Z., nr [...] z dnia 16 września 2014 r., kierował samochodem

osobowym marki C. o nr rej. [...] w ruchu lądowym, przy czym czynu tego dopuścił się w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo z art. 178a § 4 k.k. wyrokiem Sądu Rejonowego w Z. z dnia 21 sierpnia 2014 r. w sprawie sygn. akt II K [...], czym wypełnił dyspozycję art. 178a § 4 k.k. i art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 37b k.k. i art. 34 § 1 i § 1a pkt 1 k.k. w zw. z art. 35 § 1 k.k. wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę 1 jednego roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na obowiązku wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym.

Na podstawie art. 72 § 1 pkt 5 k.k. w zw. z art. 34 § 3 k.k. i art. 35 § 4 k.k. zobowiązał oskarżonego do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu.

Na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego dożywotni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.

Na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 10000 zł.

Obciążył go też kosztami sądowymi.

Powyższy wyrok zaskarżony został w całości apelacją obrońcy oskarżonego, który zarzucając mu obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść skarżonego wyroku, a to:

- I. art. 7 k.p.k. w z w. z art. 174 k.p.k. i art. 410 k.p.k.
 - poprzez dokonanie rozstrzygnięcia w oparciu o dowody, które nie zostały ujawnione w toku postępowania sądowego - notatkę urzędową sporządzoną przez funkcjonariusza Policji,
 - przez zastąpienie dowodu z zeznań świadka P. G. treścią sporządzonej przez nią notatki urzędowej (dodatkowo nieujawnionej w toku postępowania sądowego);
- II. art. 6 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz w zw. z art. 117 § 2 i 2a k.p.k., art. 374 § 1 k.p.k. i art. 399 § 2 k.p.k.
 - przez nieuwzględnienie wniosku o odroczenie rozprawy i przeprowadzenie rozprawy w dniu 23 listopada 2017 r. pod nieobecność oskarżonego, który

chciał wziąć udział w rozprawie i złożyć dodatkowe wyjaśnienia w sytuacji, gdy niestawiennictwo oskarżonego wynikało z wyjątkowych, uzasadnionych przyczyn, a z wiedzy notoryjnej wiadomym jest, że uzyskanie zaświadczenia od lekarza sądowego w krótkim terminie pozostaje utrudnione,

- przez zmianę kwalifikacji prawnej zarzucanego oskarżonemu czynu bez uprzedniego pouczenia oskarżonego o możliwości przerwania rozprawy w celu umożliwienia mu przygotowania się do obrony,
- poprzez niezasadne oddalenie wniosku dowodowego obrońcy oskarżonego o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka M. M. w sytuacji, gdy świadek ten zeznawać miał na istotne dla rozstrzygnięcia okoliczności związane z sytuacją osobistą i stanem zdrowia oskarżonego zarówno w dacie czynu, jak i po jego popełnieniu;

a w konsekwencji błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na treść rozstrzygnięcia, polegający na nieprawidłowym przyjęciu, że w niniejszej sprawie nie zachodzi wyjątkowy wypadek uzasadniony szczególnymi okolicznościami uzasadniający nieorzekanie dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, wniósł o uchylenie skarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku przez nieorzekanie wobec oskarżonego dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.

Sąd Okręgowy w S., wyrokiem z dnia 16 maja 2018 r., II Ka [...], utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, obciążając oskarżonego kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze.

Kasację od tego wyroku wywiódł obrońca skazanego. Zaskarżając go w całości, zarzucił:

I. rażące naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na treść rozstrzygnięcia, a to: art. 410 k.p.k. i art. 7 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. - wszystkie w zw. art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., poprzez niepełną kontrolę odwoławczą w zakresie postawionych Sądowi pierwszej instancji zarzutów naruszenia przepisów postępowania i w konsekwencji błędu w ustaleniach faktycznych, a w szczególności przez:

- niewszechstronne oraz rażąco dowolne, bowiem niezgodne ze wskazaniami logiki i doświadczenia życiowego odniesienie się do zarzutu naruszenia prawa do obrony oskarżonego, poprzez przeprowadzenie rozprawy pod jego nieobecność w sytuacji, gdy dla ustalenia stanu faktycznego, stwierdzenia ewentualnego istnienia uzasadnionych okoliczności dla nieorzekania dożywotniego zakazu prowadzenia pojazdów konieczne było umożliwienie oskarżonemu udziału w rozprawie i złożenie wyjaśnień, a przy tym zachodziły obiektywne przeszkody dla złożenia zaświadczenia wystawionego przez lekarza sądowego w terminie tejże rozprawy, co uzasadniało jej przerwanie i zobowiązanie oskarżonego do złożenia takowego zaświadczenia w określonym przez sąd terminie,
- brak realnego i merytorycznego odniesienia się do zarzutów apelacyjnych dotyczących naruszenia prawa do obrony oskarżonego przez oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadka, jak również dotyczących istnienia szczególnych okoliczności uzasadniających nieorzekanie dożywotniego zakazu prowadzenia pojazdów, a to poprzez jedynie zdawkowe odesłanie apelującego do treści uzasadnienia Sądu pierwszej instancji (który równie zdawkowo przeprowadził analizę przedmiotowych okoliczności), co nie może stanowić rzetelnej kontroli odwoławczej;

II. rażące naruszenie prawa materialnego poprzez błędne zastosowanie art. 42 § 3 k.k., przejawiające się w braku ustalenia, że w stanie faktycznym niniejszej sprawy zachodzi wyjątkowy wypadek, uzasadniony szczególnymi okolicznościami, który umożliwia odstępstwa od wyrażonej w tymże przepisie reguły, iż Sąd orzeka dożywotnio zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w przypadku popełnienia przestępstwa z art. 178a § 4 k.k.

W konkluzji kasacji obrońca skazanego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w S.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Kasacja jest bezzasadna w stopniu oczywistym, co pozwalało na jej oddalenie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Przed odniesieniem się do zarzutów kasacji przypomnieć trzeba, że kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, mającym służyć wyeliminowaniu z

obrotu prawnego prawomocnych orzeczeń, które zostały wydane z uchybieniami o randze bezwzględnych przyczyn odwoławczych albo takich naruszeń prawa, które miały rażący charakter i mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia.

Kasacja nie powołuje się na wystąpienie w sprawie bezwzględnych przyczyn odwoławczych z art. 439 k.p.k., a Sąd Najwyższy ich nie dostrzega.

Lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku prowadzona na tle materiałów zgromadzonych w aktach sprawy nie pozwala Sądowi Najwyższemu stwierdzić, aby Sąd odwoławczy dokonując kontroli odwoławczej dopuścił się rażącego i mogącego mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenia przepisów art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k.

Wbrew pierwszemu z zarzutów kasacji, Sąd Okręgowy należycie rozważył zarzut apelacji dotyczący nieuwzględnienia wniosku oskarżonego o odroczenie rozprawy w dniu 23 listopada 2017 r., czemu dał wyraz w pisemnych motywach swojego wyroku (str. 4 - 5). Przedstawione tam stanowisko jest słuszne, a Sąd Najwyższy je podziela i nie widzi potrzeby jego powtarzania. Zauważyć jedynie trzeba, iż wydaje się oczywistym, że gdyby wystąpiła rzeczywista przeszkoda uniemożliwiająca oskarżonemu udział w rozprawie, to z pewnością, oskarżony korzystający z profesjonalnej pomocy prawnej, usprawiedliwiłby swoją nieobecności w sposób wymagany przepisami prawa. Treść przedstawionego Sądowi Rejonowemu zaświadczenia (w takim zakresie, w jakim można ją odczytać) oraz niczym niepoparta argumentacja podnoszona w kasacji nie wskazuje, aby istniały obiektywne przeszkody uniemożliwiające oskarżonemu wzięcie udziału w rozprawie lub usprawiedliwienie nieobecności we właściwym trybie.

Sąd odwoławczy należycie rozważył zarzut dotyczący oddalenia wniosku o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka M. M.. Z uwagi na to, że Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu wydanego w tym przedmiocie postanowienia wyjaśnił przekonująco powody oddalenia wniosku dowodowego, Sąd odwoławczy mógł odwołać się do jego argumentacji.

Co zaś się tyczy podnoszonej w kasacji wadliwości skarżonego orzeczenia w zakresie dotyczącym stosowania art. 42 § 3 k.k. – nienależytego rozpoznania zarzutów apelacji i obrazy prawa materialnego, stwierdzić trzeba, że pretensje skarżącego są pozbawione racji.

Po pierwsze, pomimo określenia ostatniego zarzutu kasacji mianem zarzutu rażącego naruszenia prawa materialnego, skarżący nie kwestionuje w nim zastosowania przepisu prawa, lecz ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, a te nie podlegają kontroli w postępowaniu kasacyjnym.

Po drugie, jeżeli skarżący upatruje wystąpienia wyjątkowego wypadku, uzasadnionego szczególnymi okolicznościami – a więc sytuacji nadzwyczajnej pozwalającej na odstępnie od zasad orzekania środka karnego z art. 42 § 3 k.k. – jedynie w rozpoczęciu przez skazanego leczenia odwykowego i pozostawaniu w abstynencji, to nie może oczekiwać, aby Sąd odwoławczy szerzej odnosił się postawionego w apelacji zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych, niż to zrobił w realiach niniejszej sprawy.

Mając to wszystko na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.